

 N_2 37 (20800)

2015-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ ГЪЭТХАПЭМ и 6

> кыхэтыутыгьэхэр ыкіи нэмыкі къэбархэр тисайт ижъугьотэщтых

WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет



Хэбзэ зехьанымкІэ Советэу республикэм щызэхащагъэм зичэзыу зэхэсыгъоу тыгъуасэ иІагьэм тхьамэтагьор щызэрихьагъ Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан. Ащ хэлэжьагъэх АР-м и Къэралыгьо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, федеральнэ инспектор шъхьаlэу ЛІыІужъу Адам, республикэм и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, муниципальнэ образованиехэм ыкІи хэбзэухъумэкІо къулыкъухэм япащэхэр, нэмыкІхэри.

БзэджэшІагьэхэр зэрамыхьантшесты еде шы еде шесты мех Іофтхьабзэхэу 2014-рэ илъэсым зэхащагьэхэм шІуагьэу къатыгъэм, непэ мы лъэныкъомкІэ Іофхэм язытет зыфэдэм, тапэкІэ пшъэрылъ шъхьаІэу къэуцухэрэм афэгъэхьыгъагъ апэрэ Іофыгьоу къэзэрэугьоигьэхэр зытегущы агъэхэр. Мыщ епхыгъэ зэфэхьысыжьхэр къашІыгьэх АР-м ипрокурор шъхьаlэу

Василий Пословскэм. УФ-м и Следственнэ комитет иследственнэ ГъэІорышІапІэу Адыгеим щыІэм ипащэу Александр Глушенкэм. АР-м хэгьэгу кюці ІофхэмкІэ иминистрэ ипшъэрылъхэр зыгъэцэкІэрэ БрантІэ Мурадин.

Ахэм къызэраІуагъэмкІэ, 2014-рэ илъэсым республикэм бзэджэшІэгьэ 4045-рэ щызэрахьагь, 2013-рэ илъэсым егьэпшагъэмэ, а пчъагъэр проценти 2,2-кІэ нахьыб. Ащ дакІоу бзэджэшІэгъэ хьылъэхэм ыкІи хьылъэ дэдэхэм япчъагъэ нахь макІэ хъугьэ. УкІыгьэ Іофхэр зэкІэ зэхафынхэ афызэшІокІыгь. ХэбзэухъумэкІо къулыкъухэм яю зэхэлъэу юф зэрэзэдашіатым ишіуатыні тыхыны ты нэфагъэхэр щыІэхэу илъэсыр зэфашІыжьыгь. Ау экономикэ къиныгъохэм ялъэхъан республикэм щызэрахьэрэ бзэджэшагьэхэм япчъагьэ къыхэхъон зэрилъэкІыщтыр къэгущыІэгъэ пащэхэм къыхагъэщыгъ. 2015-рэ илъэсым иапэрэ мэзиту изэ-

фэхьысыжьхэм ар къагъэлъагьо, ыпэрэ илъэсым егъэпшагъэмэ, бзэджэшІагьэу агьэунэфыгьэхэм япчъагъэ процент 22-кІэ нахьыбэ хъугъэ.

Нэужым гушыІэр зыштэгъэ АР-м и ЛІышъхьэ ежь анахьэу зыгъэгумэкІырэ лъэныкъохэм къащыуцугъ, ахэр дэгъэзыжьыгьэнхэмкІэ хэбзэухъумэкІо къулыкъухэм ашіэрэм кіэупчіагъ.

- Гъогухэм къатехъухьэрэ хъугъэ-шІагъэхэм, ахэм ахэкІуадэхэрэм япчъагъэ нахь макlэ шІыгьэным иІофыгьо зэхэсыгьо къэс тытегущы!э. Ау мы лъэныкъомкІэ Іофхэм язытет уигъэрэзэнэу шытэп. Джащ фэдэу нысащэхэм, зимашинэ пленкэ шІуцІэкІэ зыгъапкІэхэрэм, чэщрэ къызэдэчъэрэ автомобильхэм, курд сообществэм япхыгъэ Іофыгьохэм тынаІэ нахь атедгьэтын фае, — къыІуагъ ТхьакІущынэ Аслъан.

Зэхэсыгъом нэмык Іофыгьохэми щатегущы агьэх, унэшьо гъэнэфагъэхэри ашІыгъэх.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Лъэпкъ Іофыгъохэм атегущыІагъэх

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан общественнэ организациеу «Адыгэ Хасэм» илІыкІохэм тыгъуасэ зэјукјэгъу адыријагъ. Ащ хэлэжьагьэх АР-м и Премьерминистрэу КъумпІыл Мурат, министрэхэу Хъуажъ Аминэтрэ Къулэ Мыхьамэтрэ, республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкlэ и Комитет итхьаматэу Шъхьэлэхъо Аскэр, Адыгэ къэралыгьо университетым иректорэу Хъунэго Рэщыд, Адыгэ кІэлэегьэджэ колледжым ипащэу Къэгъэзэжь Мурат, Мыекъопэ къэлэ администрацием ипащэ игуадзэу Аулъэ Юр. Лъэпкъ Іофыгьохэм, анахьэу гурыт еджапІэхэм ыкІи кІэлэцІыкІу ІыгьыпІэхэм адыгабзэр ащызэрагъэшІэным, тикультурэ, тишэн-хабзэхэр къэ-УХЪУМЭГЪЭНХЭМ КЪЭЗЭРЭУГЪОИгъэхэр атегушыlагъэх.

АР-м и ЛІышъхьэ пэублэ псалъэ къышІызэ Адыгэ Хасэм илІыкІохэм сыдигъуи игуапэу зэраlукІэрэр, мы общественнэ организацием Іофышхо зэригъэцакІэрэр, гумэкІыгъоу, щыкІагьэу къэуцухэрэр дэгьэзыжьыгъэнхэмкІэ яІо зэхэлъэу зэрэзэдэлажьэхэрэр къыхигьэщыгь.

Тыбзэ, тикультурэ, тишэн-хабзэхэр къэтыухъумэнхэм мэхьанэшхо зэриІэм щэч хэльэп. Ащ фэюрыше льэпкъ ІофышІэхэм ягьэхьазырын тынаІэ тедгъэтын фае. Тыбзэ тырыгущыІэнымкІэ, тырытхэнымкІэ зи пэрыохъу тиІэп. Ащ къыхэкІыкІэ ныдэлъфыбзэм изэгъэшІэн унагъом къыщежьэн фаеу сэлъытэ, сыда пюмэ ары зэкІэмэ алъапсэр. Непэ адыгэ кІэлэцІыкІухэм бзэ зэфэшъхьафыбэ зэрагъашІэ, ау, гукъау нахь мышІэми, адыгабзэр икъу фэдизэу аlэкlэлъэу пфэlощтэп. А гумэкІыгьор тызэгъусэу дэдгъэзыжьын фае, — къыІуагъ ТхьакІущынэ Аслъан.

Адыгэ Хасэм итхьаматэу Бэгъушъэ Адам анахьэу ынаІэ зытыридзагьэр гурыт еджапІэхэм ыкІи кіэлэціыкіу іыгъыпіэхэм адыгабзэр зэращызэрагъашІэрэм иІофыгъу ары.

Аужырэ илъэсхэм Адыгэ къэралыгьо университетым илъэпкъ

факультет чІэхьэрэ ныбжьыкІэахьн уелышшех естасти мех макІэ зэрэхъугьэр къэгущыІагьэхэм къыхагъэщыгъ. Ыпэрэ илъэсхэм нэбгырэ 30 зырыз зэрыс купитІу аугъоин алъэкІыщтыгъэмэ, джы ахэм япчъагъэ зэкІэмкІи нэбгырэ 15-м кІэхьэ ны-Іэп. Ащ къыхэкіыкіэ кіэлэціыкіу ІыгъыпІэм къыщегъэжьагъэу сабыим ныдэлъфыбзэр Іуплъхьаным, унэгьо кloulым адыгабзэкІэ ущыгущыІэным мэхьанэшхо зэриІэр пстэуми къаІуагъ.

Хъуажъ Аминэт къызэрэхигъэщыгъэмкІэ, адыгабзэр непэ зэзыгьашІэ зышІоигьохэм амалышІухэр аІэкІэльых, къэнэжьырэр ар агъэфедэныр ары. ГущыІэм пае, республикэм ит гурыт еджапіэхэм ащыщэу 45-мэ ыкІи кІэлэцІыкІу ІыгьыпІэ 51-мэ адыгабзэр ашакіу.

Адыгэ шъуашэм, лъэпкъ зэфыщытыкІэхэм, культурэм иунэхэу цІыфхэр бэу зыщызэрэугьоихэрэм язытет, нэмык Іофыгьохэми зэlукlэгъум хэлэжьагъэхэр атегущыlагьэх, тапэкlэ loф зэрэзэдашІэщт лъэныкъохэр агъэнэфагъэх.

(Тикорр.).

Пытагъэ хэлъэу укъекІолІэн фае

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан финансхэр зэрагъэзекІорэм лъыплъэгъэным фэгъэзэгъэ гъэ орыш ап ор республикэм щызэхащагъэм ипащэу Насыф Мариянэ lyкlaгъ. Мы къулыкъукіэм блэкіыгъэ илъэсым Іофэу ышіагъэм, анахьзу ынаіз зытыригъэтыгъэ лъзныкъохэм ыкіи тапэкіэ пшъэрыльэу зыфигъэуцужьыхэрэм атегущы агъэх.

Республикэм иэкономикэ изы езмехнышы дехестыноскех зыпкъитыныгъэ илъынымкІэ гъэ--е дехальнаем информации не принадамини не принадам ригъэцакІэрэм мэхьанэшхо зэриІэр, финансхэр зэрагъэфедэрэ шыкіэм тишъольыр щыпсэурэ ціыфхэм ящыіэкіэ-псэукіэ зыфэдэщтыр бэкІэ зэрепхыгъэр АР-м и ЛІышъхьэ къыхигъэшыгь. Бюджетым епхыгьэ ахъщэр зэрагьэзекІорэм ылъэныкъокІэ уплъэкІунэу зэхащагъэхэм зэфэхьысыжьэу афэхъугьэхэм, хэукъоныгъэу къыхагъэщыгьэхэр зыфэдэхэм, гьэІорышапіэм иіофшіэн тапэкіэ нахь шІуагьэ къытэу гьэпсыгьэным пае шІэгъэн фаехэм республикэм ипащэ акіэупчіагь.

М. Насыфым къызэриІуагъэмкІэ, зипэщэ къулыкъур 2014-рэ ильэсым зэхащагь. Іоф зашІэрэр илъэс нахьыбэ мыхъугьэми, гъэ-рэ уахътэм анахьэу анаІэ зытырагьэтыгьэр зэхэщэн Іофхэр арых. Ащ дакІоу шэпхъэ-хэбзэ базэр агъэпсыгъ, ІофышІэхэр агъэхьазырыгъэх. Зырагъэжьакіэм Іофшіэкіуи 6 яіагьэмэ, джы пчъагъэр 13-м нэсыгъ. Ахэм япшъэрылъхэр зэрифэшъуашэу агъэцэкІэнхэм пае яквалификацие зыщыхагъэхъорэ курсхэм агъакіох. Бюджет ахъщэр зэрагьэфедагьэр уплъэкlугьэным, хэбзэгъэуцугъэр зыукъохэрэм пшъэдэкІыжь ягъэхьыгъэным афэшІ гьэІорышІапІэм общественнэ организациехэм, АР-м ипрокуратурэ, следственнэ къулыкъухэм, АР-м хэгъэгу кіоці ІофхэмкІэ и Министерствэ, нэмыкіхэми зэпхыныгьэ адыриізу Іоф адешіэ. Гущыіэм пае, УФ-м и Следственнэ комитет иследственнэ ГъэІорышІапІэу АР-м -устя дехеішустяны меішш сэхэу хэбзэнчъэу агъэфедэгьэ сомэ миллион 1,3-рэ бюджетым къырагъэхьажьыгъ. Ащ нэмыкізу пэщэ Ізнатіз зыіыгъхэм тазырхэр атыралъхьагъэх, ахэм ащыщхэр яюфшапіэ Іуагъэкіыхэуи къыхэкІыгъ.

БлэкІыгъэ илъэсым къыкІоцІ ГъэІорышІапІэм уплъэкІун 45-рэ фэдиз зэхищагъ, сомэ миллиарди 6,9-рэ зэрагьэфедагьэр агьэунэфыгь. Ахэм ащыщэу сомэ миллиарди 2,4-р республикэ бюджетым, сомэ миллиарди 4,3-р чІыпІэ бюджетхэм къахэхыгъэх. НахьыбэрэмкІэ культурэм, гъэсэныгъэм, социальнэ лъэныкъом япхыгъэ бюджет организациехэр арых ауплъэкlугъэхэр. Джащ фэдэу бюджет инвестициехэр зэрагьэзекІуагьэм анаІэ тырагьэтыгь. Мыхэм зэфэхьысыжьэу афэхъухэрэр хэбзэухъумэкІо къулыкъухэм аlэкlагъахьэ.

— Хэбзэгьэуцугьэм къыдилъытэрэ лъэныкъохэр зымыгьэцэкІэрэ, бюджет ахъщэр шапхъэхэм адимыштэу зыгъэфедэрэ пстэуми гъэлъэшыгъэ шІыкІэм тетэу пшъэдэкІыжь ябгъэхьыныр атефэ. АщкІэ гьэІорышІамедешихеседе неішфоім меіп бэ елъытыгъэщтыр, — къыІуагъ ТхьакІущынэ Аслъан.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм физическэ культурэмкіэ ыкіи спортымкіэ и Комитет итхьаматэ игуадзэ ехьыліагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу N 24-р зытетэу «Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ехьылlагъ» зыфиlоу 1996-рэ илъэсым чъэпыогъум и 1-м аштагъэм тегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашьо ешіы:

- 1. Адыгэ Республикэм физическэ культурэмкІэ ыкІи спортымкіэ и Комитет итхьаматэ игуадзэу Бородин Андрей Михаил ыкъор гъэнэфэгъэнэу.
- 2. Заштэрэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кlyaчlэ иІэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПІЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ, гъэтхапэм и 3, 2015-рэ илъэс Гъэтхапэм и 6, 2015-рэ ильэс «Адыгэ макь»

Бзылъфыгъэхэр агъэшІуагъэх

Бзылъфыгъэхэм я Дунэе мафэ ехъуліэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ищытхъу тхылъхэр лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкіэ гъэхъэгъэ инхэр зиlэ бзылъфыгъэхэм афагъэшъошагъ.



Іофтхьабзэм ипэублэ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм ацІэкІэ бзылъфыгъэхэм къафэгушІуагъ Парламентым и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр.

– Лъытэныгъэ зыфэтшІырэ тибзылъфыгъэхэр, мэфэкІ дахэу къэблагъэрэм фэшІ сыгу къыздеlэу сышъуфэгушІо. Непэ тиреспубликэ ищыІэныгъэ илъэныкъо пстэуми чанэу шъуахэлажьэ. Гуетыныгъэ фышъуиІэу Іоф зэрэшъушіэрэм ишіуагьэкіэ тиреспубликэ нахь дахэ, зэтегъэпсыхьагъэ мэхъу. Псауныгъэ пытэ шъуиІэнэу, шъуигухэлъышІухэр къыжъудэхъухэу, шъуиунагъохэм зэгурыІоныгъэрэ мамырныгъэрэ арылъэу шъущыІэнэу шъуфэсэІо.

Илъэсыбэ хъугъэу шІуагъэ къытэу гъэсэныгъэм июф зэрэфэлажьэхэрэм, къыткІэхъухьэрэ ныбжьыкІэхэм яегьэджэнкІэ ыкІи япІункІэ гъэхъагъэхэр зэрашІыгъэхэм афэшІ Мыекъуапэ дэт гимназиеу N 5-м тарихъымкІэ икІэлэегъаджэу Наталья Боровиковам, Мыекъуапэ дэт лицееу N 19-м ипащэу Ирина Никитчен-

кэм нэужым АР-м и Къэра- тырихыгъэх.

лыгъо Совет — Хасэм ищытхъу тхылъхэр афагъэшъошагъэх. Псаунытьэр къзухъумэтьэнымкіэ илъэсыбэ хъугъэу шІуагъэ къытэу, ІэпэІэсэныгъэ ин хэлъэу Іоф зышіэхэу, СПИД-м пэшіуекІогьэнымкІэ Адыгэ республикэ гупчэм иврач шъхьа эу Людмила Мартьяновамрэ, Мыекъопэ къэлэ поликлиникэу N 3-м иврач шъхьа в Елена Макрищевамрэ агъэшІуагъэх.

ЗэкІэмкІи лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкІэ анахь къахэщыгъэ бзылъфыгъэ 14-мэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ищытхъу тхылъхэр аратыгъ. Илъэсыбэ хъугъэу шІуагъэ хэлъэу гъэсэныгъэм иІоф фэлэжьэрэ нэбгыритІумэ зэрафэразэхэр къизыІотыкІырэ тхылъхэр афагъэшъошагъэх.

ПІАТІЫКЪО Анет. Сурэтхэр Іэшъынэ Аслъан



ЧІыфэхэр къызатыжьынхэ фэе піалъэхэр афагъэнэфагъэх

Ціыфхэр зыгъэлажьэхэрэм шіокі зимыіэ пенсие ыкіи медицинэ ухъумэнымкіэ страховой тынхэр Пенсиехэмкіэ фондым зэрэіэкіагъэхьэхэрэ шіыкіэр уплъэкіугъэным фэгъэзэгъэ комиссиеу Пенсиехэмкіэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм щыіэм щызэхэщагъэм гъэтхапэм и 3-м зэхэсыгъо иlагъ.



Ащ къырагъэблэгъэгъагъэх страховой тынхэмкІэ чІыфабэ ипащэу Къулэ Аскэрбый. Ащ зытель хъызмэтшІэпІэ ыкІи организацие 14-мэ ялыкохэр. Шок зимыІэ пенсие ыкІи медицинэ ухъумэнымкІэ атын фэе тынхэмкІэ ахэм чІыфэу зэтырагьэуагъэр сомэ миллион 22-рэ Іэпэцыпэ мэхъу. Комиссием изэхэсыгьо хэлэжьагьэх хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу иліыкіохэр: хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм ипащэ -афенеат еспеПп дехапыдеашпи гъэкІэ зыгъэцакІэхэрэ Шэхые Налбый, ГъэІорышІапІэм иотдел ипащэ ипшъэрылъхэр зыгъэцакІэхэрэ Александр Еловенкэр, хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и Гъэ-ІорышІапІэ и Мыекъопэ къэлэ отдел ипащэу Щэмэджыкъо Абрек. Комиссием изэхэсыгьо зэрищагь ащ итхьаматэу, ПенсиехэмкІэ фондым и Къута-

мэу Адыгэ Республикэм щыІэм комиссием къырагъэблэгъагъэхэм агу къыгъэкlыжьыгъ страховой тынхэмкІэ чІыфхэр зэ тезыгьаохэрэм федеральнэ хэбзэгьэуцугьэхэр зэраукьохэрэр, ар хэти фагъэгъунэу зэрэщымытыр. ШокІ зимыІэ пенсие ыкІи медицинэ ухъумэнхэмкІэ страховой тынхэр къэугьоигьэнхэм ПенсиехэмкІэ фондым пэщэныгъэ зэрэдызэрихьэрэм ыкІи а Іофшіэныр зэрэзэхэщагьэм ПенсиехэмкІэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм шыІэр ренэу зэрэлъыплъэрэм имызакъоу, Адыгэ Республикэм игъэцэкІэкІо хабзи а Іофым пхъашэу ынаІэ тырегъэты, зифэшъуашэхэм яупчІы. Джащ фэдэу къэралыгъо хэбзэ къулыкъухэр ежьхэми къызэряупчІыхэрэр зэхэсыгьом къырагьэблэгъагъэхэм агу къыгъэкІыжьзэ, Аскэрбый къафеджагъ Урысыем и Генеральнэ прокуратурэ

и ГъэІорышІапІэу Къыблэ федеральнэ шъолъырым щыІэм къыфаригъэхьыгъэ письмэм. Аш къыщею пенсие ыки медицинэ ухъумэнхэмкІэ страховой тынхэр зытыхэу чІыфабэ зытелъхэм яхьылІэгьэ къэбархэр алъигъэlэсынхэ фаеу пшъэрылъ къызэрэфагъэуцурэр. КІэкІэу къэпІон хъумэ, хэбзэгьэуцугьэхэр зыукъохэрэм пхъашэу зэряупчІыщтхэр, агъэпщынэнхэ зэралъэкІыщтыр пстэуми агу къыгъэкІыжьыгъ Аскэрбый.

Нэужым хъызмэтшІапІэхэмрэ организациехэмрэ ялІыкІохэу зэхэсыгъом къеблэгъагъэхэм яупчІыгьэх чІыфэхэр гьэгьужьыгьэнхэм фэшІ зэрахьэрэ ІофыгьохэмкІэ ыкІи ахэр затыжыынхэ альэкІышт пІальэмкІэ. ГухэкІ нахь мышІэми, игъом амытызэ миллионым ехъу зэтезыгъэуагъэхэр предприятиехэм ахэтых ыкІи чІыфэхэр затыжьыщтхэ палъэр къызыфэмыюшъугъэхэри ахэм къахэкІыгъэх. Ау зэкІэми зышІокІыхэ мыхъущт піалъэр комиссием итхьаматэ афигъэнэфагь ыкІи ащ тетэу атхыгь. Іуагьэу къатыгьэр зымыгьэцэкІэжьыгъэхэм ыужкІэ нахь пхъашэу адэзекІонхэ алъэкІыщт. Нахьыбэу чІыфэ зытельхэр ыкІи къызэратыжьыщт шІыкІэр къэзымыІошъугъэхэр хьыкум приставхэм якъулыкъу хэбзэгьэуцугьэхэм зэрагъэнафэрэм тетэу инэплъэгъу ригъэтыщтэу, зэрифэшъуашэу адэзекІощтэу агъэнэфагь.

Аскэрбый зэхэсыгьом къызэрэщиІуагъэу, ошъуапщэхэр нахь Іужъу къэхъухэу фежьагъ, хэбзэгьэуцугьэхэр зыукьохэрэм пхъашэу адэзекІощтых. Арышъ, чІыфэхэр зэтемыгъаохэу, амал зэри-ІэкІэ игъом птынхэр нахь тэрэз. СЭХЪУТЭ Нурбый.

ШІукІэ тыгу къинэщт

«Укъызалъфым пстэури гушІуагьэ, узылІэжьыкІэ зыфэбгъэгъышъущтхэмэ», — адыгэ гущыІэжъэу бэрэ зэхэтхырэм идунай ыхъожьыгьэу, ащ ихьэдагьэ ухэт зыхъукІэ. ЦІыфыр щэІэфэ гьогоу къыкІурэм, ишэнгъэпсыкіэхэм, шюу ышіэрэм, шІульэгьуныгьэ-гуфэбагьэу нэмыкіхэм апигьохрэм ельытыгьэу ежьыми къыдэзекІожьых, дахэу агъэкІотэжьы, дунаим изы нэф остыгьэу агухэм кьарэнэжьы.

БэмышІэу, мэзаем и 26-м, дунаим ехыжьыгъэ Абыдэ Сафият Нарыч ыпхъум джащ фэдэ льэуж дахэ къыгъэнагъ. Ар ціыфмэ афэлэжьагь, ціыфмэ апае щыІагь, игьашІэ афигьэшъошагъ. Іоныгъом и 15-м 1935-рэ илъэсым къуаджэу Лахъщыкъуае Сафият къыщыхъугъ. Тэхъутэмыкъое гьомылэпхъэш комбинатым илъэс щэкІым къехъурэ щылэжьагъ, Тэхъутэмыкъое сэнэшІ заводым ибригадирэу Іоф ышІагъ. СССР-м икъэралыгъо орденэу «Знак Почета», медалэу «За доблестный труд» зыфиlохэрэр ыкlи щытхъу тхылъ пчъагъэхэр Сафият къылэжьыгъэх. Абыдэ Сафият плІэгьогогьо Тэхъутэмыкъое (Октябрьскэ) къоджэ Советым идепутатэу щытыгъ.



1992-рэ илъэсым пенсием кlyaгъэ, ІофшІэным иветераныгъ. ИІофшіакіэкіи изекіокіэ-шіыкІэхэмкІи ар цІыфхэм къахэщыщтыгъ, ищытхъу къизыІотыкІырэ тхыгьэхэр мызэу, мытІоу район ыкІи хэку гъэзетхэм къарыхьэщтыгъэх.

Абыдэ Сафият Нарыч ыпхъур зыш!эщтыгъэхэм лъэшэу агу хэкІыгь ащ идунай зэрихьожьыгьэр ыкІи ибын-унагьо, джащ фэдэу Абыдэмэ анахьыжъэу къахэнэгъэ Абыдэ Хьисэ фэтхьаусыхэх. ЩымыІэжьым Тхьэм джэнэт лъапІэ къырет.

Ныбджэгъу куп.

ЯгумэкІыгъо дэгъэзыжьыгъэ хъущт



Псыр зыкІэогъэ цІыфхэм ягумэкІыгьохэр къэшІэгьоягьэхэп, ахэм ахъщэ ІэпыІэгъу ящыкІэгъагъ. Ау федеральнэ ахъщэ ІэпыІэгъур шъолъырым къыІэкІэхьаным пае УФ-м ихэбзэгьэуцугъэ къыдилъытэрэ Іофыгъохэр зэшІопхынхэ фэягъэ.

АР-м и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан, республикэм и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат, хабзэм игъэцэкІэкІо къулыкъухэм, чІыпІэ зыгъэІорымехеішифоік мехеіпиажеіш тхьапэхэр псынкІэу гьэтэрэзыгьэхэ зэрэхъущтым яшъыпкъэу Іоф дашіагъ.

Іофыгъоу зэшІуахыгъэхэм яшІуагъэкІэ, 2014-рэ илъэсым жъоныгъуакІэм и 26-м ом ыпкъ къикІыкІэ гумэкІыгьо хэфэгьэ республикэм ирайонхэм ащыщхэм ІэпыІэгъу зэрафэхъущтхэ шыкіэм ыкіи ащ пэіуагьэхьащт ахъщэр зыфэдизыщтым фэгъэхьыгьэ унашьор УФ-м и Правительствэ ыштагь. Ар 2015-рэ

БлэкІыгъэ илъэсым жъоныгъуакіэм ыкіэхэм адэжь ощх зэпымыоу щыІагъэхэм къахэкіыкіэ республикэм ипсыхъохэм ащыщхэм адэт псым зыкъыІэтыгъ. Адыгеим ирайони 4-мэ арыт псэупіэ 11-мэ псыр акіэогъагъ. Анахьэу гумэкіыгьо хэфэгъагъэхэр Кощхьэблэ ыкlи Джэджэ районхэр ары.

илъэсым мэзаем и 23-м къыдэкІыгъ.

Унашъом къыдыхэлъытагъэу федеральнэ бюджетым къыхэхыгъэ сомэ миллион 243-рэ мин 718-рэ Адыгеим къыфатІупщынэу щыт. 2014-рэ илъэсым жъоныгъуакІэм щыІэгъэ псыкъиуным къыздихьыгъэ гумэкІыгъохэм ядэгъэзыжьын мылъкур пэlyaгъэхьащт. Миллион 219-м ехъур цыфхэм атырагошэшт, сомэ миллион 24,5-р Дмитриевскэ, Блащэпсынэ ыкІи Фэдз къоджэ псэупІэхэм адэт псэуалъэхэм ягъэцэкІэжьын тегъэпсы-

— Ціыфхэм япсэупіэхэр, ямылъку страховать ашІыгъагъэмэ ашоколыгъэм ипроценти 100 къафызэкІагъэкІожьын алъэкІыщтыгъ. Ау нахыбэхэм мы шІыкІэр зэрамыгъэфедэрэм гумэкІыгъуабэ къыздехьы, къы Іуагъ Адыгэ Республикэм граждан зыухъумэжьынымкІэ ыки ошіэ-дэмышіэ Іофхэмкіэ и Комитет итхьаматэу Блэгьожь

ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай.



ТЕКІОНЫГЪЭР КЪЫЗЫДАХЫГЪЭР ИЛЪЭС 70-рэ ЗЭРЭХЪУРЭМ ИПЭГЪОКІ

Рейхстагыр зыштагъэхэм Чэлэмэт ахэтыгъ





...Тхьагъэпсэу Чэлэмэт непэ къытхэмытыжьми, изэо гьогухэм афэгьэхьыгьэ тхыгьэу къэнагьэр макІэп. Рейхстагыр апэу зыштэгъэ дзэкІолІхэм япэщагьэу, Советскэ Союзым и ЛІыхъужъэу, подполковникэу Степан Неустроевым итхылъи, шІэжь тхыльэу «Победитель» зыфиlорэми, район тхылъеджапІзу Бэрзэдж Ларисэ зипащэми Тхьагъэпсэум илІыхъужъныгъэ фэгъэхьыгъэу адэбгъотэщтыр бэ. Ежь Чэлэмэти Іэпэрытхэу къыгъэнагъэхэми нэ-

Іуасэ зафэтшІыгь. Тэри ащ бэрэ

тыlукlэу, тинэlосэшхоу щытыгь. Апэ заом амыщэзэ, щыІэныгъэ гъогоу къыкІугъэм тигъэзетеджэхэр кlэкlэу нэlуасэ фэтшІыных. Тхьагъэпсэу Чэлэмэт Теуцожь районымкІэ къагъэкощыгъэ къуаджэу Шэбэнэхьаблэ 1915-рэ илъэсым къыщыхъугъ. Илъэсибл классыр къызеухым Краснодар мэкъумэщ техникумым чІэхьагъ. Якъоджэ колхозэу «Совместный труд» зыфиlощтыгъэм 1933-рэ илъэсым ІофшІэныр шыригъэжьагъ.

Ахэтыгъэ къодыеп, лъэсыдзэ шхончэо батальонэу Степан Неустроевым Рейхстагыр ыштэнэу пшъэрыль къызыфашІым, ащ гъусэ фашІыгъагъ артиллерийскэ дивизионэу Тхьагъэпсэу Чэлэмэт зипащэр. Ахэр зыфэгъэзэгъагъэхэр нэмыц техакІохэм пэшІорыгьэшьэу зэтырагьэпсыхьэгьэ топхэмкІэ, пулеметхэмкІэ тидзэкІолІхэм мэшІуащэр къатезыпхъанкІэхэрэр зэхакъутэнхэр, Рейхстагым екІурэ гьогур къафызэІухыгъэныр ары.

1937-рэ илъэсым дзэм къулыкъу къыщихьынэу ащагъ. Украинэм итыгъэкъохьапІэ шъхьафит зышІыжьыгъэхэм ахэтыгъ, фин заом хэлэжьагъ. 1941-рэ илъэсым Омскэ дэт зенитнэ дзэ училищыр къыухыгъ. Джащ къыщегъэжьагъэу 1945-рэ илъэсым нэс нэмыц техакіохэм къыташіыліэгьэ заом имэшІо лыгъэ хэтыгъ. Артиллерийскэ батареим илъэситІо икомандирыгъ, джащ фэдизэ артдивизионым икомандир игуадзэу щытыгъ. Нэужым ятІонэрэ Белорусскэ зэуапІэм ия 150-рэ шхончэо дивизие ия 328-рэ артиллерийскэ полк идивизие икомандирэу, старшэ лейтенантэу, лъэсыдзэ шхончэо батальоным икомандирэу Степан Неустроевыр игъусэу Рейхстагыр аштагъ.

Мары ежь Тхьагъэпсэу Чэлэмэт ар къызэритхыжьырэр: «...Гитлер ихьакІэ-къокІэ куп Дзэ Плъыжьым гъучІ хъурджанэм риубытэгъагъ. Берлин къэзыухъурэигъэ, Рейхстагыр зыштэн фаеу агъэнэфэгъэ дивизием сэри сыхэтыгъ ыкІи мэлылъфэгъум и 22-м фашистхэм якъэлэ гупчэ тыдэхьагъ. Унэ пэпчъ заохэр щэкІох. УІагъэхэри госпитальхэм афакІохэрэп, апэ рагъэхъу нахь.

Зэо бэлахьхэм такІоцІырыкІызэ мэлылъфэгъум и 28-м псыхъоу Шпрее текІолІагъ. Ащ телъ лъэмыдж закъом узэрикІэу щытыгъэх Гитлер иунэу Іоф зыщишІэщтыгьэмрэ Швейцарием ипосольствэрэ. Ау нэмыцхэм а лъэмыджым тырамыгъэкІыхэнэу ямурад, зигугъу

пІэхэр зэхагъэтэкъуагъ. Ащ лъыпытэу Неустроевым ивзвод ипащэу Петр Пятницкэм идзэколіши мыждымет дехіпоі ыкіи машіо къытэзышіыліэщтыгъэ фашистхэр къызэрыукІыхэрэ унэхэу зигугъу къэтшІыгъэхэм яшъхьаныгъупчъэхэм гранатхэр арадзэхэээ «агъэ-Іэсагъэх».

Мэлылъфэгъум и 30-м, пчэдыжьым, Гитлер иунэ тидзэкІоліхэм аштагъ. Унэм икъатхэм топхэр атедгъэуцуагъэх. Рейхстагыр дэгъоу къэлъагъо. Фашистхэм дзотхэр, дотхэр Рейхстагым ыпашъхьэ рашІыхьагьэх, унэхэм топхэр, пулеметхэр ачагьэуцуагьэх. Пшъэрылъ шъхьа в у я Рейхстагым тырамыгъэкІолІэнэу ары.

Рейхстагым иштэн фемыжьэхэээ типолк икомандирэу жьэнхэм ыпэкІэ тиартдивизие идзэкІолІхэм такъикъ 30-рэ лъэш дэдэу загъэхьазырыгъ. МэшІо Іугьо-сэпэ зэхэтэу зыкъэзыІэтыгъэм хэтхэу Неустроевым идзэкІолІхэр ежьагьэх. Апэу илъыгъэр Илья Сьяновым ирот.

«Джыхьнэм машly» зыфаloдехохшошем оег едеф мед зэпытчыхи, Рейхстагым тычІэхьагь. Апэрэ къатым псынкізу топхэр чІэдгьэуцохи, табгьукІи, ташъхьагъыкІи къэорэ фашистхэм топыщэхэр атетпхъанкІэу тыублагъэ.

ЖъоныгъуакІэм и 1-м я 756-рэ полкым къыратыгъэ ТекІоныгъэм и Быракъ разведчикхэу М. А. Егоровымрэ М. В. Кантариерэ Рейхстагым ышъхьагъ дахьыий щагъэlагъ. ЖъоныгъуакІэм и 2-м Рейхстагым чІэт гарнизоным, фашист нэбгырэ миниту фэдиз офицерхэр япащэу, гъэрэу зыкъедгъэтыгъагъ.

Мы зигугъу къэтшІыгъэ зэошхом хэлэжьагьэхэм ащыщхэм «Советскэ Союзым и Лыхъужъ» зыфиюрэ ціэ лъапіэхэр къафаусыгъагъэх, орденхэр къаратыгъагъэх. Сэри Быракъ Плъыжьым иорден къысфагьэшъошэгьагь. Ащ нэмыкІзу Хэгьэгу зэошхом иорденэу ятІонэрэ лъэгапІэ зиІэр, медальхэу «За освобождение Варшавы», «За взятие Берлина», «За победу над Германией», нэмыкІхэри къысатыгъэх».

Тхьагъэпсэу Чэлэмэт лІыхъужъныгъэ хэлъэу, пыим жэхахьэзэ зэрэзэуагьэм, ТекІоныгъэм икъыдэхын иlахьышlу зэрэхишІыхьагъэм фэшІыкІэ И. В. Сталиным рэзэныгъэ тхылъхэр блэгъогогьо къыфигъэхьыгъэх.

Зэо ужым Тхьагъэпсэу Чэлэмэт икъоджэ гупсэу Шэбэнэхьаблэ къыгъэзэжьыгъагъ. Илъэсыбэрэ Пэнэжьыкъуае щылэжьагъ. ЛІы нэгушІоу, цІыфышоу щытыгь.

НЭХЭЕ Рэмэзан.



СэмэгумкІэ апэрэу щысыр Тхьагъэпсэу Чэлэмэт.

къэтшІыгъэ унэхэм къат пэпчъ нэмыцхэм топхэр, пулеметхэр къатырагъэуцуагъэхэу Степан Неустроевым идзэкІолІхэм мэшІуащэр къатырапхъанкІэ, лъэмыджым рагъэкІуалІэхэрэп.

А лъэхъаным тидивизие ипащэу Лебедевыр сымаджэ хъугъэти, ащ ычІыпІэ сырагъэхьагъ. Сержантхэу Николай Хабибулинымрэ Николай Бердниковымрэ ябатарейхэм пыим иуцуГеоргий Гладких къысаджи къысиlуагъ: «Рейхстагыр зыштэщтыр шхончэо батальонэу Неустроевыр ары. Ащ укlыгьоу ори укlощт, уиартиллеристхэм гъогур къафызэlуябгъэхыщт, Іофыр зэрэкІорэр къысапІозэ пшІыщт». Сэри Неустроевым сыкІэрыхьи пшъэрыльэу къысфагъэуцугъэр къыфэсІотагъ.

Мэлылъфэгъум и 30-м ипчыхьэ Рейхстагыр аштэнэу фе-

Районыр шъхьафит зышІыжьыгъэхэр яхьэкІагъэх

Теуцожь районыр 1943-рэ илъэсым имэзэе мазэ и 12-м Псыфэбэ лъэныкъомкІэ къикІыжьыгъэхэ тидзэкІолІхэм шъхьафит ашІыжьы вэхъум (а лъэхъаным Адыгэкъалэ щыІагъэп) нэмыц техакІохэр къызэцэкъэкІыхэзэ Пшызэ к ехестытшысыкы сырын осшуІ 68-рэ хэушъхьафык Іыгъэ хы бригадэм ия 56-рэ дзэ иротэхэм ахэтыгьэх Чэтыжь Исмахьилэрэ Кочик-Оглы Борисэрэ.

Ахэр илъэс 45-кІэ узэкІэІэбэжьмэ агъэпсыгъэ Адыгэкъалэ непэ щэпсэух, щагъашіох, щалъытэх, кіэлэеджакlохэм alyaгъакlэх. Непэ къалэр зыдэщыс чыпіэм зи псэупіэ щымыІагъэми, къушъхьэм къызычІэкІыжьхэм зэо бэлахьхэр зэрэщыкІуагъэхэр, километрэ зытіущ горэкІэ апэмычыжьэу щысыгъэ адыгэ къуаджэу Лахъщыкъуае (ари хычІэгъ хъугъэ) нэмыцхэм зыдагъэпытыхьи зэо лъэшхэр зэрэщыкІуагьэхэр, техакІохэм чІэнэгъэшхохэр арагъэшІызэ зэрэдафыжьыгъагъэхэр а зэо машІор зынэгу кІэкІыгъэхэ ветеранхэм ныбжьыкІэхэм къафаlуатэ. Ащ фэдэ зэlукlэгъухэу районым ичІыгухэр шъхьафит зашІыжьыгъэхэр илъэс 72-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэхэу Адыгэкъалэ щызэхащагьэр макіэп. Ахэм афэгъэхьыгъэ тхыгъэхэри гъэзетым къидгъэхьагъэх.

Джы а ліыхъужъитіоу зигугъу къэтшІыгъэхэ Кочик-Оглы Борисэрэ Чэтыжъ Исмахьилэрэ адэжь бэмышІэу кІогъагъэх Теуцожь районым иадминистрацие ипащэу Хьачмамыкъо Азэмат, ащ игуадзэу Бэгъушъэ Борисэ, заомрэ ІофшІэнымрэкІэ ветеранхэм я Совет итхьаматэу НэмытІэкъо Юрэ. Хэгъэгу зэоеденоІтя уєнэддом мохш льэгапіэ зиіэр, медальхэу «За победу над Германией», «За освобождение Кавказа», «За оборону Кавказа», «За освобождение Кубани» зыфиlохэрэр къызыфагъэшъошэгъэхэ Чэтыжъ Исмахьилэрэ Кочик-Оглы Борисэрэ бэгъашІэ хъунхэу, бэрэ ташъхьагъ итынхэу, дахэу шыІэр къадэхъунэу афэльэІуагьэх, шІухьафтынхэр афашІыгъэх, нэпэеплъ сурэтхэр зытырарагъэхыгъэх.

(Тикорр.).

Фестивалыр ежьагъ

Зэрэхабзэу, ТекІоныгъэм и Мафэ фэгъэхьыгъэу ІофшІапІэхэм, еджапІэхэм, нэмык учреждениехэм ц ыф зэхэхьэ гъэшІэгъонхэр, заом хэтыгъэ ветеранхэр зыщагьэшІорэ зэІукІэгьухэр, «ЛІыгьэм идесэхэр», зэнэкъокъу зэфэшъхьафхэр зэхащэщтыгъэх.

Хэгьэгу зэошхом хэтхэу нэмыц техакІохэм апэуцужьыгьагьэхэм ащыщэу непэ псаоу къэнэжьыгъэр мэкіэ дэд. Щыіэхэри щымыІэжьхэри цІыф жъугъэхэм агу илъыщтых, яшІэжь кІосэщтэп.

Мыгъэ юбилейнэ зекІон-спортивнэ фестивалэу «Игры Фишта» зыфи-Іоу Адыгеим щызэхащэщтыри ТекІоныгъэр къызыдахыгъэр илъэс 70-рэ зэрэхъурэм и Мафэ фэгъэхьыгъэщт. Ащ гандболымкІэ щызэнэкъокъуштых. Фестивалыр зызэхащэрэри илъэс 15 мэхъу.

МэфэкІым фагъэхьазырырэ Іофтхьабзэхэр зэкІэлъыкІохэу охътэ зэфэшъхьафхэм рагъэкlокlыщтых. Ахэм егъэжьапІэ афэхъугъ ятІонэрэ гурыт еджапІзу Мыекъуапэ дэтым гандболымкІэ щыкІогъэ турнирыр. Зэнэкъокъухэм купиплІ ахэлэжьагь, ахэм зипсауныгьэ къызэтегьэнэгьэным пыльхэр, командакіэхэу «Легенда» ыкІи «Звезды» зыфиlохэрэр ахэтыгьэх.

Къушъхьэу Пшэхъо-Су икубок командэу «МандаеденоІт . ЯтІонэрэ чып ежъуапэ иджэгокІо купэу «Легендэм», «Звезды» («АГУ-Адыиф») зыфиІохэрэм аубытыгъэх. ЯплІэнэрэ чІыпІэр Мыекъопэ индустриальнэ технику-

мым икомандэу «Фыщт» зыфиюрэм къыфагъэшъо-

Зэнэкъокъухэр дэгьоу зэрэкІуагъэхэр, ащ хэлэжьагъэхэми, еплъыгъэхэми зэрашІогъэшІэгъоныгъэхэр турнирыр зэхэзыщэгъэ Владимир Зотовым къыІуагъ. Ежь нэмыкІэу турнирым изэхэщакІохэм ахэтыгьэх Адыгэ Республикэм спорт зекІонымкІэ и Федерациерэ физкультурэмрэ спортымрэкІэ Мыекъопэ къэлэ Комитетымрэ.

Къызэхэхьэгьэгьэ пстэума запаштагь ганпболымкІэ зэнэкъокъухэр Адыгеим ичіыпіэ зэфэшъхьаф--ышь егехешьхегышь мех нэу. Ахэм ныбжьыкІэхэр ягуапэу ахэлэжьэщтых.

«Игры Фишта» зыфи-Іорэ фестивалым иаужырэ зэнэкъокъухэр шышъхьэју мазэм икъихьагъум къушъхьэу Фыщт ылъапсэ дэжь щыкоощтых.

(Тикорр.).

САМБО. ТЕУЦОЖЬ ЦЫГЪО ФЭГЪЭХЬЫГЪЭ ЗЭНЭКЪОКЪУХЭР

Шэнышіу зэрэхъугъэу, адыгэ ашугэу Теуцожь Цыгъо фэгъэхьыгъэу илъэс къэс самбэмкіэ зэіухыгъэ зэнэкъокъу Теуцожь районым икъуаджэу Гъобэкъуае щызэхащэ. Бэнэпіэ алырэгъум щыкіорэ зэіукіэгъухэм Адыгэ Республикэм икіэлэеджакіомэ ямызакъоу, Къыблэ шъолъырымрэ Темыр Кавказымрэ яспортсменхэр ахэлажьэх.



Лъапсэу щашІыгъэр мэпытэ

— Илъэс 40 фэдиз хъугъэу самбэмкІэ зэнэкъокъур тикъуаджэ щызэхащэ, — къеІуатэ Урысыемрэ Адыгеимрэ язаслуженнэ тренерэу, СССР-м спортымкІэ имастерэу Хъот Юныс. — Гъобэкъое гурыт еджапІэм сыщеджэзэ гьогогьуищэ зэlукlэгьухэм сахэлэжьагь, хагьэунэфыкіырэ чіыпіэхэр къыдэсхыхэу къыхэкіыгъ. Анахьэу сшІогъэшІэгъоныгъэр кlалэхэр алырэгъум щыбанэхэзэ яухьазырыныгьэ хагьэхъоным зэрэпылъхэм дакloy, Теуцожь Цыгьо ыцІэ зыхьырэ Унэ-музеим спортсменхэр, тренерхэр зэрэкІощтыгъэхэр, къэбарэу зэхахыгъэр янэІуасэхэм къафаІотэжьэу зэрэзэхэсхыщтыгъэр ары.

– Спортым рекордхэр зэрэщагъэуцухэрэм, медальхэр къызэрэщахьыхэрэм тегьэгушІо, къытиІощтыгъ СССР-м изаслуженнэ тренерэу, я ХХ-рэ лІэшІэгъум дзюдомкІэ тихэгъэгу итренер анахь дэгьоу, самбэмрэ дзюдомрэкІэ Мыекъопэ бэнэпІэ еджапІэм лъапсэ фэзышІыгьэу, кІэлэегьэджэ шІэныгъэхэмкІэ докторэу, профессорэу Кобл Якъубэ. — Адыгеим икъэлэ шъхьаlэу Мыекъуапэ бэнэпІэ еджапІэхэр къызэрэщызэІутхыгъэхэр дэгъу. Ау ащ тыкъыщыуцу хъущтэп. ТапэкІэ тыльыкІотэным фэшІ къоджэ спортым зыкъедгъэІэтын, сэнаущыгъэ зыхэлъ ныбжьыкІэхэр къыхэдгъэщхэзэ, хэушъхьафыкІыгъэу Іоф адэтшІэн фае. Гъобэкъуае, Тэхъутэмыкъуае, Кощхьаблэ, нэмыкІхэм зэнэкъокъоу ащызэхащэрэмэ яшІуагъэкІэ физкультурэмрэ спортымрэ заушъомбгъу.

Гъобэкъуае Теуцожь Цыгъо

ыціэкіэ щызэхащэрэ турнирхэм ахэлэжьагъэхэм спортышхом гъэхъагъэхэр щашІыгъэх. Мэрэтыкъо Сахьид, Хьэпэе Хьамид, Джэнчэтэ Мурат, Дзыбэ Хьамзэт, Хъот Юныс, Мудранэхэу Бислъанрэ Аслъанрэ, Шъхьащэкъо Эдуард, Шъхьащэкъо Амзан, Еутых Ким, КІыкі Ахьмэд, Теуцожь Инвер, Къуекъо Аслъан, Андрей Широбоковыр, Хьагъундэкъо Рустем, Хьахъукъо Адам, Чэтыжъ Алый, Алхъо Сыхьатбый, Мырзэ Джанхьот, Делэкьо Адам, Мырзэ Джанбэч, Делэкъо Вячеслав, Хъущт Адам, Джармэкъо Азмэт, Уджыхъу Адам, Чэсэбый Абрек, Блэгъожъ Юсыф, Хьабый Байзэт, Хьатхъохъу Байзэт, нэмыкІхэри СССР-м ыкІи Урысыем спортымкІэ ямастер хъугъэх, Европэм, дунаим, тихэгъэгу ячемпионхэр къахэкІыгъэх, нэбгырабэмэ тренерэу Іоф ашІэ. ЦІыкІуныбэ Юсыф боевой самбэмкІэ дунаим идышъэ медаль къыдихыгъ. Мырзэ Джанбэч Адыгеим и Парламент и Комитет итхьамат.

- Краснодар, Ставрополь крайхэм, Дагъыстан, Къэбэртэе-Бэлъкъарым, тирайонхэм, нэмыкІхэм къарыкІыгъэ спортсменхэр Гъобэкъуае щыбанэщтыгъэх, — игукъэкІыжьхэм тащегъэгъуазэ дунаим самбэмкІэ ичемпионэу, Адыгэ Республикэм самбэмкІэ ифедерацие итхьаматэу Алхъо Сыхьатбый. — Зэнэкъокъухэр сыдигъуи дэгъоу зэрэзэхащэрэм бэнакІохэр ыгъэгушхощтыгъэх, яухьазырыныгьэ алырэгьум къыщызыгъэлъагъо зышюигъомэ япчъагъэ хахъоштыгъ. Теуцожь Цыгьо и Унэ-музей щытлъэгъухэрэр гум нахьышоу къинэжьынхэмкіэ зэдэгущыіэгьу гьэшіэгьонхэр тфызэхащэщтыгъэх.

Гъобэкъое еджапІэм испорт унэ зэтегьэпсыхьагьэу зэрэщымытыр бэнакІохэм ашІэщтыгь. Ащ пае къамыгъанэу Ц. Теуцожьым фэгъэхьыгьэ зэнэкъокъум хэлэжьэнхэм кІэхъопсыщтыгьэх. 2005-рэ илъэсым Гъобэкъуае Теуцожь Цыгьо июбилей игьэкІотыгьэу щыхагъэунэфыкlызэ, зэlукlэгъухэм тахэлэжьагь. СамбэмкІэ зэнэкъокъур еджапІэм ищагу щызэхащэгьагь. ЦІыфыбэ къекІолІэгьагь, зэнэкъокъухэм яплъы зышІоигьохэр шъэ пчъагъэ хъущтыгъэх.

Зы купым зэдыхэтхэу финалым хэхьагъэх Мудрэнэ зэшыхэу Бислъанрэ Аслъанрэ. СССР-м изаслуженнэ тренерэу Хьэпэе Арамбый зэхэщакІомэ ащыщыгъ. Зэшхэр зэрэбанэхэрэм, Дагъыстан, нэмык республикэхэм къарыкІыгъэхэр зэрэзэнэкъокъухэрэм алъыплъэзэ, спортым лъэпкъхэр зэрэзэфищэхэрэр хигьэунэфыкІыгьагь. Хэгьэгу зэошхом, спортым яветеранэу Иван Бобырь Теуцожь Цыгъо и Унэ-музей къафычІэмыкІыжьэу къэбархэм зэракІэупчІэщтыгьэри непэм фэдэу тыгу къэкlыжьы.

ЗэхэщакІохэм яшіушіагъэхэр

СпортымкІэ пащэхэр, тренеркІэлэегъаджэхэр зэнэкъокъухэм сыдигъуи якІэщакІох. Спортсменхэм медальхэр къыдахынхэм фэш пкlантlэу къяхырэр макlэп. Пкъыуз-лыузхэри зэпачых. «Бланэу

чъэрэми зыгорэ къеузы» зэраloy, апэрэ чІыпІэхэм афэбанэхэ зыхъукіэ, лыгъэр яшапхъ.

– Дэгьоу зэхапщэрэм укІегьэгушІужьы, — къеІуатэ Адыгэ Республикэм физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитет итхьаматэу, дунаим самбэмкІэ гъогогъу 11 дышъэ медальхэр къыщыдэзыхыгъэу Хьасанэкъо Муратэ. — Гъобэкъуае зэнэкъокъухэр дэгъоу щыкІонхэмкІэ Теуцожь районым, къуаджэм япащэхэр сыдигъуи ІэпыІэгъу къытфэхъух, Іоф шъхьаІэхэм якІэщакІох, шіухьафтын гъэшіэгъонхэр спортсменхэм афашіых.

КІэщакіохэр

Ахэр бэ мэхъух. Урысыем изаслуженнэ тренерэу Хъот Юныс зэрилъытэрэмкІэ, гьобэкьое колхозэу Лениным ыцІэкІэ щытым илъэс зэфэшъхьафхэм ипэщагьэхэу Бэрэтэрэ Аскэр, Уджыхъу Махьмуд, Іэшъынэ Юныс, Шъхьэлэхьо Хьазрэт, Хьот Юсыф, Уджыхъу Сахьид, къоджэ псэупІэм итхьаматэу щытыгъэ Къэтбамбэт Сахьид, фэшъхьафхэри спорт зэнэкъокъухэм язэхэщэнкіэ Іэпыіэгъу къафэхъущтыгъэх. Гурыт еджапІэм идиректорэу, завучэу Іоф зышІагьэхэу ГъукІэлІ Щамсудин, СтІашъу Майор, аужырэ илъэсхэм еджапІэм идиректорэу Еутых Аслъан, нэмыкІхэри сыдигьуи къаготыгьэх.

Теуцожь Цыгьо ыпхъоу Симэ ыкъоу Іэшъынэ Юныс зэлъашІэрэ шІэныгьэлэжь, гьобэкъое колхозым итхьаматэу щытыгь. Иныбджэгъухэр, иІофшІэгъухэр ащ къуаджэм къызыдещэх, самбэмкІэ зэнэкъокъумэ игуапэу яплъы, спортсменхэм шіухьафтынхэр афешіы.

«Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренер» зыфиlорэ щытхъуцІэр апэ зыфаусыгъэмэ ащыщ Теуцожь Цыгьо фэгьэхынгьэ спорт зэlукlэгъухэм язэхэщэн чанэу хэлэжьэрэ ГъукІэлІ Аслъанбэч. Ащ ыгъэсэгъэ Дзыбэ Хьамзэт Урысыемрэ Адыгеимрэ язаслуженнэ тренер хъугъэу Гъобэкъуае Іоф щешіэ.

Самбэмкіэ зэкіэ бэнакіохэр спортсмен ціэрыю зэрэмыхъущтхэр тренер-кІэлэегъаджэмэ ашІэ. Яхэгьэгу, ячІыгу шІу альэгьоу, ціыфышіухэу ныбжьыкіэхэр піугъэнхэм тренерхэр, зэхэщакІохэр

Сурэтым итхэр: Теуцожь Цыгьо фэгьэхьыгьэ зэнэкьокъухэм ахэлэжьэгъэ тренерхэр, спортсменхэр.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

> Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197. Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4030 Индексхэр 52161 52162 Зак. 474

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьаІэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр

> МэщлІэкъо Саид

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр Гъогъо **3ap**

🔷 ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

ЗиІэтыжьыныр къехьылъэкіы

«Адыиф» Мыекъуапэ — «Звезда» Звенигород — 24:35 (13:23, 11:12). Гъэтхапэм и 3-м Мыекъуапэ щызэдешіагъэх.

Зезыщагъэхэр: А. Будагов, Р. Ханмагомедов — Краснодар. «Адыиф», къэлэпчъэlутхэр: Самарская, Ефимова, Баскакова; ешlакlохэр: Не-

упокоева, Лихач — 1, Серадская — 5, Черномурова — 2, Грбавчевич — 4, Исаченко — 7, Игнатченко, Шъэоціыкіу — 3, Андреева — 1, Чешенко — 1, Косенкова, Головко.



«Адыифым» иешІакІэ тІэкІу нэмыІэми хигъэхъуагъ, ау «Звездам» фэдэ командэ лъэшхэм атекІоным фэхьазырэп. Ольга Исаченкэр, Шъэоціыкіу Миланэ, Анастасия Черномуровар уащытхъунэу ешІагьэх. Анастасия Серадскаяр, Милица Грбавчевич, Виктория Самарскаяр, нэмыкІхэри яІэпэІэсэныгъэкІэ къахэщых. «Адыифым» итренер шъхьа-Іэу Анатолий Скоробогатовыр хэкІыпІэхэм алъэхъуми, тикомандэ аужырэ чІыпІэр къыбгынэн ылъэкІыгъэп.

«Звездам» итренер шъхьа в Александр Реввэ «Адыифым» итренер шъхьаlэу зэрэщытыгьэр тщыгьупшагьэп. Ащ къызэрэтиlуагьэу, «Звездар» Европэм икубокхэм якъыдэхын фэбэнэн имурад. Урысыем ихэшыпыкІыгьэ

командэ «Звездам» щыщэу нэбгыри 3 аштагъ. «Адыифым» щешІэштыгьэхэ Яна Усковар, Оксана Королевар непэ «Звездам» хэтых, яухьазырыныгьэкІэ анахь дэгьухэм ащыщых.

О. Королевамрэ Я. Усковамрэ гущыІэгъу тафэхъугъ. НэбгыритІуми «Адыифым» ешІэкІэ дахэу къыгъэлъагьощтыгьэр, Урысыем икомандэ анахь лъэшхэм зэратекІощтыгъэр шІукІэ агу къагъэкІыжьы.

ПэшІорыгъэшъ ешІэгъухэр «Адыифым» ыухыгьэх. Аужырэ чІыпІэм зэрэщыІэр тыгу къео. Ащ дакІоу, Анастасия Черномуровам, Виктория Туник, нэмыкІхэр «Адыифым» хэкІыжьынхэу загъэхьазыры. А. Черномуровар «Кубань» рагъэблэгъагъ.

Суперлигэм хэт командэхэм пэшІорыгъэшъ ешІэгъухэр шІэхэу аухыщтых, ащ ыуж медальхэм афэбэнэщтхэр зэlукlэщтых. «Адыифыр» ыкІи «Ставропольер» я 9-рэ, я 10-рэ чІыпІэхэм апае зэдешІэнхэу загьэхьазыры, ау медальхэр зыхьыщтхэм ахэхьанхэ алъэкlыщтэп.

Сурэтым итыр: «Адыифыр» «Звездам» дешіэ.

> НэкІубгьор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.